

MARIBORSKI

*Družina licij. knjižnica
+ Ljubljana*

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 6'50 mesečno.
Četrletno K 19'50.
Če pride naročnik sam v upravnishvo po list: Me-
sečno K 6'— — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik opoldne.

Posamezna številka stane 40 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Edm. Schmidova
ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Pogajanja za koncentracijsko vlado.

Odpor opozicijskega bloka.

LDU Beograd, 11. februarja. Na poslednji seji vseh opozicijskih poslancev je dr. Ribarac zahteval zase in za svojo skupino popolno prosto roko v vprašanju koncentracijskega kabineta. Splošno se ta poslednji poizkus presoja jako skeptično. Veliko pozornost vzbuja dejstvo, da so najznamenitejši poslanci Demokratske zajednice zapustili Beograd. Tega gotovo ne bi bili storili, ako bi bila katerakoli rešitev mogoča, ker se brez njih ne morejo tako važna vprašanja rešiti, ki so sedaj na dnevnem redu.

LDU Beograd, 11. februarja. Ako bi poslednji poizkus prestolonaslednika regenta Aleksandra, privedi obe skupini do sporazuma, ne uspel, je možno dvoje: ali demisionira vlada, ali pa se razpusti parlament in se razpišejo nove volitve. Med opozicijskimi poslanci se govori, da bi sedanji kabinet demisioniral in da bi se postavila nevtralna vlada, ako bi ostal ta poslednji poizkus negativen. Toda v sedanjem položaju je tudi ta kombinacija malo verjetna.

LDU Beograd, 11. februarja. Dobro poučeni parlamentarni krogi menijo, da se bodo razgovori za sestavo koncentracijske vlade zopet pričeli. Regent bo pozval na dvor zastopnike strank, ki so zastopane v parlamentu. Tudi se trdi, da se v opozicijskem bloku sodi, da je treba sprejeti pogoje demokratov in sestaviti vlado, v kateri bi bil minister za notranje stvari član opozicije.

LDU Beograd, 11. februarja. Poslanci opozicije so izjavili regentu, da opozicija ne more več popuščati.

Italijani v Dalmaciji.

Italijani izpraznjujejo Korčulo.

LDU Split, 11. februarja. Te dni so Italijani prepeljali iz Korčule na Vis s posebnim parnikom vse svoje in bivše avstrijske topove ter popolnoma izpraznili vojaška skladišča na Korčuli.

Italijani puštošijo.

LDU Split, 11. februarja. Italijani so pred desetimi dnevi izkrčali na Mljetu 30 mož vojaštva in 20 karabinerjev ter pričakujejo še 50 mož. Vojaki brezobzirno izsekavajo državne gozde in rekvirirajo živila.

Posledice protitalijanskih demonstracij.

LDU Split, 11. februarja. Pokrajinska vlada je za poškodbe, ki so bile prizadete italijanskim družinam in trgovinam povodom zadnjih demonstracij v Splitu, izplačala 27.000 kron odškodnine.

Frankovci in D'Annunzio.

LDU Reka, 11. februarja. Meseca decembra lanskega leta sta prišla na Reko dr. Ivica Frank in dr. Vladimir Sachs in začela tukaj svoje delovanje. Nastanila sta se na stanovanju reškega Jugoslovena, si nabavila telefonsko zvezo in dobila od Italijanov avtomobil. Vsak dan so ju videli v d'Annunzijski palači, govorilo se je celo o tem, da bosta izdajala list v hrvatskem jeziku, vendar se je to izjalovilo vsled ovir v tiskarnah. Sedaj je težko kontrolirati delovanje imenovanih, ker uporabljajo oblastva teror proti vsakemu, ki se ne strinja z njimi. Zavedni Jugosloveni sploh ne morejo prebivati na Reki. Odkar je sprejet zakon o izgonu, aretirajo d'Annunzijski vojaki ljudi na cesti in v kavarnah, jih tirajo na policijo, kjer dobe odlok, da morajo takoj zapustiti Reko.

Tobačni delavci dobe draginjske doklade.

LDU Beograd, 11. februarja. Uprava državnih monopolov je sklenila povišati proizvodnjo tobaka na 10 milijonov kilogramov. Zaradi tega dobe tobačni delavci draginjske doklade in druge priboljške.

Izvoz živil v Avstrijo in v Madžarsko.

LDU Beograd, 11. februarja. Ministrski svet je dovolil na Avstrijsko in Madžarsko izvoz živil, ki so bila nakupljena že poprej. To dovoljenje pa se takoj razveljavi, ako bi Avstrija in Madžarska poizkušala povzročiti nemire ob jugoslovenskih mejah.

Iz francoske zbornice.

DKU Pariz, 11. februarja. Vojni minister je podal v zbornici predlog, naj se vpokliče letnik 1920 v dveh skupinah. Nadalje je sprejela zbornica predlog, naj se izreče predsedniku Poincaru zahvala Francije za usluge, ki jih je storil domovini tekom vojne. Resolucija socijalističnega poslanca Brackeja, ki je poudarjal, da je predsednik republike neodgovoren za svoja dela in da zato ne more biti pohvaljen, je vzbudila veliko ogorčenje. Brackijeva resolucija je bila odklonjena s 449 glasovi proti 69.

Italijansko javno mnenje.

Ako hočemo docela razumeti italijansko politiko nasproti nam, se moramo ozreti malo nazaj, v polpreteklo dobo, v čas, ko so naši slovanski vojaki avstroogrske armade utaknili bajonete v nožnice ter sklenili, da se nočejo več boriti za dunajske tirane. Tedaj in neposredno pred tem, ni italijansko javno mnenje mnogo vedelo o neodrešeni italijanski zemlji. Vedelo je pač, da se nahajajo v Trstu, na Reki itd. ljudje, ki govorijo približno italijansko, toda onega silnega neodoljivega pohlepa po teh ozemljih ta masa tedaj ni poznala.

Komaj takrat, ko so prve italijanske čete zasedle naše Primorje, se je začelo tendenciozno zastrupljanje širokih mas. Povzročili so ga izvestni veleimperijalisti a la Sonnino, Orlando etc., katerim se je posrečilo pridobiti na svojo stran večino italijanskega časopisja. In v vodah, v katere je zaplulo tedaj, se italijansko časopisje nahaja tudi še danes.

Nikjer v zgodovini ne najdemo tako krasnega primera, kaj pomeni v delovanju in mišljenju mase časopisje. Časopisje je tisti silni faktor, ki napravi iz mase lahko vse, karkoli hoče, samo, ako je vsaj po večini enakih nazorov. Disciplina italijanskega časopisja je v tem oziru brez primere.

Sovražstvo italijanskega javnega mnenja nasproti nam in našim pravičnim zahtevam, ki je, vključno z našim ljudem, ki bi radi to omalovaževali, naravnost epidemično, je izključno le posledica neprestane časopisne kampanje. To javno mnenje so si vzgojili laški veleimperijalisti in danes jih tepe najbolj njih same. Morda bi bili italijanski diplomati danes, po tolikih razočaranjih, pripravljeni popustiti, toda za njimi stoji po njih samih, po njihovi neprevidnosti nahujskana masa,

ter jim tega ne pusti. Oni, ki vodijo proti našim zahtevam danes neizprosni boj, niso več v glavnem italijanski diplomati, ampak italijansko javno mnenje samo. Tega dejstva ne more spreminiti noben naš sofizem.

Da je to res, nam dokazuje naj-sijajnejše Nitti sam. Kot dalekoviden diplomat se Nitti tega jasno zaveda, radi tega je bil tudi njegov zadnji govor govorjen italijanskemu javnemu mnenju mnogo več, nego italijanskemu parlamentu. Njegove besede so bile kakor voda, s katero je skušal ta požar javnega mnenja vsaj nekoliko, pogasiti. Previdno je govoril; toda ravno iz te previdnosti se da spoznati njegov namen. Njegov glas je bil prvi po dolgih mesecih, ki je skušal dopovedati temu nahujskanemu ljudstvu, da je absurdno proglašati Adrijo za italijansko morje, da je jugoslovanski narod — narod s katerim je za Italijo najbolje, da živi v prijateljskih odnosih. Če pa hoče Italija pridobiti naše prijateljstvo, mora v prvi vrsti opustiti svojo blazno namero iztisniti nas, Jugoslovane, od morja. Londonski pakt ni za Italijo nič manj nevaren nego za nas; v danih okoliščinah za Italijo celo nevarnejši nego za Jugoslavijo. Postopanje onih, ki bi hoteli udeležiti ta pakt, proglašajo Nitti sam za „nepremišljeno“.

Potek zborničnega zasedanja pa nam je pokazal, da stoji Nitti sam v sredi neizmerne jugoslavofobije mase, kakor skala sredi oceana. Njegov govor je obsodilo italijansko časopisje in za njim nahujskana masa. Tako so si Italijani sami polagoma in sistematično nakopali bolezen, ki bo razjedala še

dolgo italijanski narod in vsled katere bomo trpeli tudi mi in z nami vsa Evropa in ves svet.

Politični pregled.

Naš notranji položaj. Po dolgotrajni vladni krizi, ki nam je še tako sveže v spominu, je poteklo par mirnih mesecev, parlament je počival, opozicijonci so rovarili na vse mogoče načine, toda izgledalo je, da ostane njihovo delo brez uspeha. Sedaj je pa naenkrat stopilo zopet v ospredje vprašanje sklicanja parlamenta ter sestave koncentracijske vlade. Pričela so se pogajanja, ki so obetala spočetka na uspeh; tekom razvojev pa se je pokazalo, da je opozicija tudi tekom ravno pretečenih mesecev ostala skoro istotam, kjer je bila za časo velike vladne krize. V glavnem ji gre za to, da dobi v svoje roke vse važnejše ministrske listine, vse drugo pa ji je le postranska stvar. V glavnem stoji vprašanje razrešitve naše vladne krize tam, kjer je stalo poprej. Pogajanja se bodo kakor vsa dosedanja, skoro gotovo tudi sedaj razbila. V zadnjem času se pojavljajo tendence, ki streme za tem, naj se poveri sestavo izvenpolitični osebi, ki naj sestavi uradniško vlado, katere namen bi bil edino, sestaviti volilni red, razpustiti začasni parlament ter razpisati volitve v konstituanto. Prorokovati se ne da nič, radi tega moramo čakati samo na razvoj nadaljnjih dogodkov.

Autonomaši in Reka. Zne reške autonomaše katerim načeljuje Ruggero Gothardi, so D' Annunziji bratje iztirali z Reke ravno tako, kakor naše jugoslovanske ljudi. Dolgo časa so bili ti ljudje odločno za neodvisno reško državo, sedaj so se pa pod pritiskom razmer pridružili nam. Poslali so našim delegatom izjavo, v kateri izražajo, da pristajajo raje na to, da dobi nad Reko suvereniteto naša država nego Italija. V kratkem bodo poslali naši državi tudi tozadevna pooblastila. Na važnost teh izjav in pooblastil pa ne smemo dati preveč, kajti omenjena stranka ni močna in tudi potrebnega upliva nima. Vsekakor pa je jako značilno, da se znajo Italijani celo lastnim bratom — zameriti.

spisal in ni več v modi, zakaj izdano je bilo v Parizu, kjer je Moda histerična poldama... Je to Camille Flammarion »Lumen«, povest o potniku, ki je prišel iz sveta zvezd, ali »razgovor o neskončnosti«.

— Ti si torej mrtev, moj Lumen. Ti se pa vračaš iz vseмира na naš mali ubogi planet in na drobno, črno piko, v kateri si se nekoč gibal celo svoje življenje. Kaj prinašaš iz vseмира? Kaj veš o neskončnosti?

In Lumen pripoveduje o zvezdah, o velikanskih vsemirskih telesih, ki se sučejo v prostoru, o solncih, ki izžarevajo najrazličnejše barve, o meglicah, iz katerih se rode svetovi, o čudnih oblikah življenja, ki se spreminjajo od planeta do planeta, o ljudstvih, katere žive na teh daljnih svetovih itd.

— Kako si potoval kot duh od zvezde do zvezde, Lumen? Kaj si videl najbolj čudežnega na tem potovanju?

— Srečal sem svoja mlada leta. Videl sem sebe kot majhnega otroka, ki se igra v pesku. Videl sem svojo mater, domačo hišo; vse je bilo živo pred menoj, tako, kot se je godilo pred mnogimi desetletji. Videl sem neštete prizore iz polpretekle dobe. To je bilo na prvih zvezdah.

Človek ugiba in ne verjame. A Lumen pripoveduje dalje. Za desetletji so sledila stoletja. Na sledečih zvezdah je videl razne zgodovinske dogodke, kakor so se odigrali v resnici: opazoval je bitke na raznih slovitih bojiščih, pokolje med verskimi sektami,

Italijani in Nemci. Zadnje čase so se začeli Italijani vedno bolj dobrikati Nemcem, posebno avstrijskim. Pridobili bi jih radi na svojo stran, da jih izrabijo proti — nam. Kljub vsemu pa imajo Nemci toliko moralnega čuta in trezne preudarnosti, da take avanturske in izkoriščevalne zveze odklanjajo. »Neues Grazer Tagblatt« je posvetil italijanskim izrabljevalcem krasno lekcijo. Zavrnil je najodločnejše tako zvezo ter izjavil, da nemški narod prav nič ne žela po — dvatisočletni italijanski kulturi.

Balabanova poslanica. Ruska sovjetska vlada je imenovala na mesto ruskega poslanstva v Rimu znano boljševikinjo Balabanovo.

Japonci izpraznjujejo Sibirijo. Razmere na daljnem vzhodu postajajo vedno bolj kočljive. Ruski legijonarji so dali slovo raznim avanturistom ter se vračajo domov, Kolčakova armada je razpadla, sedaj so pa tudi Japonci uvideli, da bi njihov nadaljni boj proti boljševikom ne imel pomena. Pa še nekaj drugega je — ustaja za hrbtom. Boljševiki so v tem pogledu mojstri; zanetili so vstajo v Koreji ter s tem postavili japonske sibirskie čete med dva ognja. Nadaljni dogodki na daljnem vzhodu nam lahko prinesejo še mnogo presenečenj. Boj Japoncev bo, kot se kaže, prešel iz ofenzive v nevarno defenzivo.

Gdansko pod poljsko upravo. Dolgo časa so čakali Poljaki, da so mogli ukorakati v svoje morsko izhodišče, za katerega so bili nič manj oster boj kakor mi za Reko, končno pa so le dočakali. Poljske čete so, kakor poročajo zadnje vesti, ukorakale v Gdansko, kdaj bodo pa naše na Reko?

Dnevne vesti.

Samo Maribor — izjema. Živimo v državi, ki pridela sorazmerno največ tobaka, toda vkljub temu moramo biti brez njega, če ga pa hočemo pušiti, ga moramo kupovati od verižnikov za nezaslišane cene. Od vseh mest in vasi Slovenije pa se nahaja v tem oziru naš Maribor na najslabšem. V Ljubljani in drugod se dobi »fini turški« skoro vedno v poljubni količini in brez kart, samo v Mariboru ne. Kaj je temu vzrok, je pač nerazumljivo. Istotako se dobi drugod

Bartolomejsko noč, zla dela tiranov in mogotcev. In dalje... dalje... ves srednji vek doli do nadčloveške tragedije na Kalvariji in odtam daleč nazaj v stari Rim, v prosvetljene Atene, v Kartago in v mesto, ožarjeno s prvim svitom starih civilizacij.

Njegov poslušalec maje z glavo. To je pravljica, lepa pravljica. On je človek, ki sodi svet s svojimi čutili, ki gleda, posluša, tiplje. Omejen je v času in prostoru ter hoče za vsako trditev dokazov, ki se sklicuje na naravne zakone. Lumen je duh, je življenje samo, ki ni zaprt v nobenem krogu, ki ustvarja telesa in pojave. On je nad dimenzijami, izven časa in prostora. Skušajo človeka prepričati, da onstran meja, katere črtajo njegova čutila, leži docela drugačen svet, ki je neskončen in večni. — Ali je pika na papirju svet ali ni? Pomisli si neizmerno majčkeno bitja, ki žive na tej piki in katerih organi so v skrajni miniaturi ustvarjeni enako kot človeški. Kaj vidijo, slišijo in razumejo ta bitja? Pika je za njih svet in prostor krog pike vseмир? In glej, to so vendar zemeljska bitja, zakaj zemlja ni nič drugega kot drobčena pika na papirju. Ampak to je zmota, ker papir obstoja samo za piko in je končan. Resničen vseмир pa je brez konca, ker obstoja sam za sebe, brez te pike in njenih majčkenih bitij, ki tipljejo krog sebe.

(Konec prih.)

Božidar Borko:

Iz pozabljenih knjig.

Mračni se in tih zimski večer s svojimi zvezdami in ugašajočim obzorjem gleda skozi okna. Zažigajo se luči. V peči plapolajo ogenj in prijetna toplota se širi po sobi. Vse je mirno, čisto, lepo. Le ure se ti dozdevajo preveč počasne; misliš, da je že blizu polnoči, pa je še nedolgo odbila deveta.

Nasloniš se na okno in opazuješ par minut zvezdovito nebo. Kakšno bogastvo je tam zgoraj! Zima ima največ zvezd in najlepše. Z vseh strani vstajajo, vedno bolj se zažigajo. Skozi silhuete dreves, ki se črtajo v fini, kakor prozoren fluid razliti temi s svojimi golimi, vedno tanjšimi in ožjimi vejami, gleda velik, s svitlim mečem opasan general zimске noči: Orion. On ve, da je zgoraj na severnem nebu več novih, svežih komet, ki prihajajo samo po zimi v čudežni nebeški park, razprostrti nad sredozemskim kontinentom.

Vse je tako mirno in luč na mizi gori zaupno, mežikajoče, kakor da bi jo mučila neznana, nikomur razodeta skrivnost. Plamen v peči, zvezde zunaj in ure dolge, počasne.

V takem razpoloženju sem čital neko knjigo, ki je danes že zastarela in pozabljena; ki se še najde v knjižnicah starejših astronomov in v knjižnicah še starejših literatov. Njen avtor sicer še živi in izdaja nove knjige, toda to delce je eno izmed prvih, kar jih je

tobak lahko po dvakrat na mesec, ali celo večkrat, le pri nas ga mora vsakdo naenkrat vzeti. Na tobak, ki se je pričel deliti včeraj, smo morali čakati cel poldrug mesec. Dalje pa tudi človek v trafikli ne dobi, kar bi hotel, ampak kar mu po milosti prisodi trafikantka. Vprašamo tobačno režijo, če misli, da je za nas Jugoslovane tudi dobro, če se nam za drago ceno prodaja pod ovitkom »fini turški« navadna zelena trava? Naš tobak je zgubil zadnje čase vse dobro ime, ki ga je poprej užival. Najboljši ni danes niti toliko vreden, kot je bil nekdanje »ogrski«. Egiptovske cigarete naše nove režije, pa so še slabše kot nekdanje »športne«. Tega nesramnega izkoriščanja in sleparjenja od strani naše tobačne režije bi bilo menda vendar že enkrat lahko konec, ako ne, pa naj kratkoma vstavi nadaljno izdajo tobaka, ter izdeluje samo za izvoz.

Nenavadno usmiljenje. Naših nemških socijalnih demokratov, posebno v Mariboru, Celju, Ptuj, itd. se je polastilo nenavadno usmiljenje. Neprestano pišejo o gladnih otrocih v Avstriji ter nabirajo zanje prispevke. Ko so pa med svetovno vojno umirali naši otroci v Bosni, Istri, Dalmaciji itd. kar na desettisoče, takrat se pa človekoljubni nemški samaritani prav nič niso čutili dolžne, da bi za to ubogo dečo kaj storili. Niti belica niso dali v ta namen. Pa tudi danes imamo pri nas v naši ožji domovini dovelj gladujočih otrok. Le pogledajte včasih, ko se vračajo iz šole, kako izgledajo! Toda ti niso potrebni, pač pa dunajski in graški. Čudno, za vse se pri nas zbira, za nemške otročičke, za zamožne, le za našo slovensko dečo ne. Nesreča, ki je zadela Nemce, je samo kazn za grehe, katerih se pa niti sedaj ne kesajo.

Vprašanje iz občinstva. Čudno se nam zdi, da so vojaški avtomobili na razpolago za osebno vožnjo nekaterim gospodom, ki razpolagajo z njimi kakor s svojo lastjo. Pravijo, da je bencin drag in pneumatika tudi. Zato bi vojaški erarni avtomobili ne smeli biti v osebno zabavo za ožjo družbo.

Temna perspektiva. Mariborske tovarne za usnje bodo morale najbrž že v bližnjih dneh ustaviti svoje obratovanje, ker jim primanjkuje surovih kož. Če se to zgodi, ne pridejo ob zaslužek samo delavci v tovarnah, ampak tudi obrtniki, katerih delo je odvisno od zadostne množine usnja. Vzrok temu so verižniške špekulacije nekega tukajšnjega trgovca s surovimi kožami in z drugimi deželimi pridelki, ki prodaja kože v Italijo za lire, dočim preti domačim tovarnam nevarnost da odslovijo delavce in da ostane Maribor ter okolica brez potrebnega usnja in čevljev. Merodajna oblast naj vendar ne prezre takih splošnemu blagru škodljivih špekulacij.

Kako se dela draginja. Znano je, da so cene usnju in surovim kožam na Hrvaškem mnogo višje nego pri nas v Sloveniji. To okoliščino izrabljajo naši trgovci z usnjem ter prodajajo usnje oziroma kože za drag denar na Hrvaško, odkoder jih potem dobivamo nazaj za različne kompenzacije. Seveda se pri nas prodaja po mnogo višjih cenah. Na ta način ni čudno, da so čevlji vsak dan dražji ter si jih navaden človek — recimo duševni delavec — ne bo mogel več nabaviti, ampak bo moral na spomlad bosonog hoditi po svojih opravkih.

Transporti čeških legijonarjev gredo tudi skozi Maribor. Doslej ni znano, ali je kdo pozdravil te bojovnike za našo svobodo. Mislimo, da bi bilo to umestno, da bi vsaj češki legijonarji odnesli lep spomin s severne meje Jugoslavije. Ako jim ne moremo z ničemer postreči, naj bi se vsaj obvestil prihod vlaka, da občinstvo lahko pozdravi te slovanske junake, ki so se borili za nas vse.

Prošnje za naknadno kolkovanje bankovcev sprejema generalni inspektorat ministrstva za finance samo še do vštete 15. t. m. Pozneje vložene prošnje ne pridejo več v pretres.

Mariborska podružnica SPD se zahvaljuje vsem cenj. damam in gospodom, ki so

povodoma Planinskega plesa požrtvovalno v prid društva sodelovali in ki so s svojim delom pripomogli, da je ples tako krasno uspel.

Ustavljen tovorni promet. Ker stoji vled počasnega ocarinjanja v Mariboru že 425 vozov živih in 220 vozov različnega blaga za Nemško Avstrijo, oziroma Švico in Čehoslovaško, se je do nadaljne odrepbe ustavilo sprejemanje tovornega blaga vsake vrste za Nemško Avstrijo. Transportna dovoljenja so neveljavna. Zoprt je promet s Čehoslovaško in promet v vozovnih nakladah z Italijo.

Predavanje o socializmu, g. Fr. Pirča, ki bi se imelo vršiti v petek, je preloženo na prihodnji teden, ker je ta dan dvorana v Narodnem domu oddana.

Govorice, da se plesni venček prostovoljne požarne brambor ne bo vršil, so neutemeljene, kajti tozadevna, včeraj objavljena prepoved izdaje licenc za to prireditelje ne velja, ker je bilo dovoljenje že poprej izdano. Predprodaja ustupnic se vrši samo še do sobote. Vstopnice se doka sedaj tudi v trafikli Maček, Tegetthoffova cesta in v trgovini z muzikalijami Höfer v Šolski ulici.

Vprašanje vojnega posojila na Čehoslovaškem. V razgovoru z poročevalcem »Prager Tagblatt-a« je finančni minister izjavil, da se bo moglo vprašanje vojnega posojila rešiti ne z nacionalnega, marveč samo z gospodarskega stališča. Predpriprave so že dospele tako daleč, da bo vlada v kratkem predložila Narod. shromadženju zakonski načrt o rešitvi vojnega posojila. Vlada želi, da se ta zakon sprejme še tekom sedanjega zasedanja. Minister je o tem vprašanju že referiral na zadnjih sejah koalicije in so se z njegovimi izvajanjami v principu strinjale tudi opozicijske stranke.

Vodja dunajskih komunistov — menih. Pesnik in slikar Paris pl. Gütersloh, kateri se je ob novembrskih nemirih skupno z drugimi literati živahno udeleževal komunističnega gibanja na Dunaju, je te dni vstopil v samostan. Živi v dominikanskem samostanu Ettal v bližini Oberammergau.

Verižnik z usnjem trgovca Vehove v Ljubljani je bil obsojen od centralnega urada proti verižništvu na 4000 kron denarne kazni in 1 teden zapora, ker je prodajal zgornje usnje preko maksimalne cene po 210 kron kg.

Čebulček na prodaj. Odsek ministrstva prehrane v Sarajevu poroča: V Hercegovini, posebno v okolici Mostara, so večje množine drobne čebule za spomladansko saditev naprodaj. Povprečna cena znaša okoli 700 kron za meterski stot, postavljen na železniško postajo Mostar, brez vreč, ki jih morajo preskrbeti kupe. Imena lastnikov blaga se izvejo pri okrajnem kmetijskem uradu v Mostaru.

Zaslužen kazni je prejel verižnik in fihotapec Anton Šak iz Reke, ki je verižil kar na debelo z manufakturnim blagom, katerega je navadno nakupil v Ljubljani, potem ga pa prodajal z ogromnim dobičkom v Zagrebu. Centralni urad zoper navijalce cen, verižnike in fihotapce je obsodil Šaka na en mesec policijskega zapora in na 10.000 kron globe, v slučaju neizterljivosti bo moral sedeti še nadaljnjih 6 mesecev v zaporu. Kdaj pridejo na vrsto razni mariborski in drugi obmejni verižniki?

Velika nesreča na ledu. Na Bohinjskem jezeru se je ponesrečil 78 letni Janez Cvetek, ko se je vračal preko jezera domov. Na njegove klice je prihitel na pomoč 33 let stari sin Jakob, ki je skupno z očetom izginil pod ledom.

Valčni mlin zgorel. V Pančevu je zgorel velik valčni mlin, škoda je ogromna. Zgorelo je tudi precej žita in moke. Požar je bil, kakor se trdi, namenoma podtaknjen. Prijeli so že nekega nedavno odpuščenega delavca, katerega sumijo, da je zažgal mlin.

Madžarsko narodno gledališče v Budimpešti je minuli teden po večerni predstavi zgorelo popolnoma, tako, da se ni dalo razen par malenkosti skoro nič rešiti. Kako je nastal ogenj, se ne ve.

Zadnje vesti.

Šlezvik danski.

DKU Berlin, 11. februarja. Kakor poročajo listi je glasovanje v coni I v Šlezvik v toliko dovršeno, da manjkajo samo še nekatere delne rezolucije, ki pa ne morejo spremeniti več mnogo na celi stvari. Glasovanje je izpadlo, kot je bilo pričakovati ugodno za Dansko.

Ruski ranjenci.

LDU Beograd, 11. februarja. Ruski general Pobujev je naprosil jugoslovensko vlado, da bi se v jugoslovenskih bolnicah sprejelo 8000 ranjencev donskega in charkovskega voja.

D'Annunzio izpustil Nigrija.

LDU Reka, 11. februarja. Dne 10. februarja je D'Annunzio izpustil poveljnika 45. divizije, generala Nigrija. Kakor je znano, so generala Nigrija pred kratkim aretirali D'Annunzijeve ljudje. Da je D'Annunzio izpustil Nigrija, se pripisuje italijanski vladi.

Položaj v Črnigori.

LDU Podgorica, 11. februarja. Vse kaže, da se položaj v Črnigori vidoma boljša; odpadli in roparji so večinoma že v rokah oblasti, vendar pa bi se razmere še mnogo bolj izboljšale, ako bi ne bilo Italijanov v Baru, odkoder pošiljajo agente v Črnogoro, da povzročajo nemire.

Nabori na Reki.

LDU. Reka, 11. februarja. Reški magistrat je odredil, da morajo priti k naboru dne 12. t. m. vsi l. 1900 in 1901 rojeni, dne 13. vsi l. 1898 in 1899 rojeni, dne 14. vsi l. 1897 rojeni in prostovoljci drugih letnikov. Nabori teh letnikov celo Italijanom niso posebno pogodu. Opazilo se je, da je mnogo dijakov teh letnikov odpotovalo v Italijo študirat. Poleg tega je velik del takih mladih ljudi pobegnil preko istroške meje.

Končana stavka.

DKU Dunaj, 11. februarja. Stavka v »Ankerbrot«-delavnicah se je danes končala. Delavec, ki je zakrivil spor, začasno ne sme na delo, dočim začnejo vsi drugi delavci ta-koj z delom.

Pred železničarsko stavko v Franciji.

DKU. Pariz, 11. februarja. Nevarnost, da izbruhne železničarska stavka v Franciji, se zdi odstranjena.

Boljševiški izgredi v Leobnu.

Leoben, 11. februarja. Vsled hujskane posameznih boljševiških elementov je prišlo tu do obsežnih izgredov. Demonstranti so šli pred okrajno glavarstvo in zahtevali moke, katere jim seveda ni bilo mogoče dati, ker je ni. Demonstranti so na to napadli orožnike, ki so začeli streljati in ubili dva demonstranta, 11 pa ranili.

Leoben, 11. februarja. Pri zadnjih komunističnih izgredih je bil en orožnik zahrbtno ustreljen. Od demonstrantov so bili smrtno zadeti trije. Uzrok krvavih izgredov je bilo komunistično hujskanje. Komunistični agitatorji so v zadnjem času skušali povzročiti nemire tudi v drugih krajih, pa se jim ni posrečilo. Vlada je ukrenila vse potrebno, da se ne razvije komunistična agitacija v večjem obsegu.

Brzjav iz Ljubljane!

Na gledališki reduti dovoljen
ples v maskah!

Razne vesti.

Število zločinov v Chicagu. Menda se nikjer na svetu ne izvrši toliko zločinov kakor ravno v Ameriki, a od ameriških mest stoji gotovo med prvimi Chicago. Policijska statistika izjavlja, da se v tem mestu izvrši vsak teden redno 100—120 zločinov. Zadnje čase se je število zločinov znatno zmanjšalo, ker je policija vtaknila pod ključ precej nevarnih elementov.

Ameriške učiteljice za zvišanje plač. Kakor pri nas, tako bijejo tudi v Ameriki različni stanovi neprestan boj za zboljšanje eksistence. Tako so nastopile zadnji čas tudi učiteljice, ki so bile doslej jako sramotno plačane. Predložile so proklamacijo, v kateri zahtevajo da se uveljavi kot minimalna plača za učiteljice 1200 dolarjev letno, kot maksimalna pa 2500 dolarjev.

Krematoriji v Nemčiji. V Nemčiji deluje 92 krematorijev. — V septembru lanskega leta je bilo v njih sežganih 991 mrličev. Mesto Vratislava napravi v kratkem posebno pokopališče, kjer se bo hranil pepel v krematorijih sežganih mrličev.

Čudna tožba. Igralka kinematografskih filmov Miss Kity Gordon toži neko newyorško tovarno za filme za 25 tisoč dolarjev, ker je pri vprizoritvi neke vojne slike ob eksploziji bombe izgubila obrvi in trepalnice.

Nova bolezen. Mesto Shiatook v Ameriki, ki šteje 2000 prebivalcev je obiskala čisto nova, doslej nepoznana bolezen, na kateri je kar nenadoma obolelo 500 oseb.

Več od njih je tudi umrlo. Zdravniki trdijo, da gre tu za neko novo vrsto kolere, kateri pa doslej ne morejo najti vzroka. Državni departement za zdravstvo je poslal v omejeno mesto več zdravnikov, da prouče novo bolezen.

Aluminijev denar. Novi avstrijski drobiž, ki se že kuje bo iz aluminija.

Wilson — kandidat za Nobelovo nagrado. Kakor se „Vossische Zeitung“ poroča iz Stokholma, je medparlamentarna skupina švedskega državnega zbora sklenila, predlagati kot kandidata za Nobelovo mirovno nagrado predsednika Wilsona in generalnega tajnika medparlamentarne zveze, Langeja.

Angleži — zakupniki lova na Gornjem Štajerskem. Iz Gradca se poroča, da so več gornještajerskih lovskih revirjev, ki so kakor znano zelo bogati na divjačini, vzeli v zakup Angleži.

Stara zamorka. V Los Angeles v Kaliforniji živi zamorka Anna Prater, ki je stara 115 let. Rojena je bila v južni Kaliforniji ter bila v svojem življenja petnajstkrat prodana kot sužnja. Služila je dvainpetdeset let belim otrokom kot „mati.“ Od svojih gospodarjev je zbežala trikrat, menda samo zato, da so jo potem znova vjeli. Ko je prišel k nji statistični uradnik je šivala.

Zakladnica Združenih držav. Washingtonska zakladnica je izdala poročilo iz katerega je razvidno, da je v Združenih državah v prometu 5.960.368.123 dolarjev. Od 1. jan. 1919 se je narodno bogatstvo pomnožilo za 13%. Če bi se ta denar razdelil sorazmerno med državljane, bi dobila vsaka oseba 55.89 dolarjev.

Jetika na Dunaju. Po poročilih dunajskega magistrata je 1. 1919 na Dunaju umrlo na jetiki 18.000 ljudi, 1. 1914 pa le 6223. Veliko naraščanje smrti vsled jetike sta pospešila glad in pomanjkanje.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska „Mariborska tiskarna“, Maribor.

Mala oznanila.

Izobražena gospodična išče službo v enem modnem salonu. Naslov v upravi tega lista.

Izurjeno strojepisko išče za takoj in dobro plačo advokata Müller, Tegethoffova ulica 11. 2—2

Ure vsake vrste

se sprejemajo v popravilo na glavni pošti, II. nadstr. levo

Kirurg

dr. Mirko Černič

primarij obžne javne bolnice v Mariboru, bivši večletni operater na kirurški vseučiliški kliniki prof. Hochenegg na Dunaju

ord. od 15.—16. (razven nedelj in praznikov)

v Mariboru. Magdalenski trg 9-I.

Mariborska tiskarna

d. d.

(lastnica tiskarn Kralik in Rabič)

priporoča

vsakovrstne tiskovine, vizitnice, programe, lepake, letake, vabila itd. itd.

Kljub jako zvišanim cenam pri delavskih mezdah, se cene za izdelke niso razmeroma tako zvišale.